

Portofoliu "Vasile Alecsandri"

Clasa a V-a A eleva Pricop Adriana

Tabel cronologic:

- 1821 sau 1819-Iulie; se naște, în orașul Bacău, Vasile Alecsandri.
- 1827 -Învăță acasă cu dascălul Gheorghe Vida.
- 1828 -Învăță la pensionul lui Victor Cuénim din Iași.
- 1834 -Pleacă la studii la Paris.
- 1839 -Se întoarce de la studii; împreună cu Costachi Negri călătorește prin Italia.
- 1840 -Colaborează la Dacia literară; apare nuvela *Buchetiera de la Florența*.
-Împreună cu M. Kogălniceanu și C. Negruzzi conduce teatrul din Iași.
-Se pune în scenă prima lui piesă: *Farmazonul din Hârlău*.
- 1842 -Culege poezii populare, împreună cu Alecu Russo și alții.
-Scrie primele poezii sub influența folclorului.
- 1844 -Apare revista *Propășirea*, unde Alecsandri publică doine, *Istoria unui Galbân* și *O plimbare la munți*.
-Se joacă la Iași piesa *Iorgu de la Sadagura*.
- 1846 -Lungă călătorie prin Italia și Germania; scrie majoritatea poemelor din ciclul *Lăcrimioare*.
- 1847 -Scrie *Balta Albă*.
- 1848 -Scrie *Deșteptarea României* (inițial cu titlul *Către români*); redactează, împreună cu alții, petiția către domnitorul Mihail Surza.
-După înăbușirea revoluției se refugiază în munți și apoi la Brașov.
-Scrie memoriul *Protestație în numele Moldovei, a Omenirii și a lui Dumnezeu*.

- Colaborează cu C. Negri, Alecu Russo și alții la întocmirea programului politic *Pricipiile noastre pentru reformarea Patriei*.
- Exilat la Paris, își continuă lupta pentru cauza Țărilor Române.
- 1849 -Publică articolul *Români și poezia lor*.
- Se întoarce din exil.
- Are loc reprezentarea piesei *Chirița la Iași*.
- Colaborează la ziarul ieșean *Zimbrul*.
- 1852 -Apare prima culegere de poezii populare la Iași.
- Apare *Teatrul românesc; Repertoriu dramatic* - cuprinzând piesele sale de teatru.
- Apare primul număr din revista *România literară*; difuzarea revistei este oprită.
- 1853 -Apare la Paris primul volum de versuri *Doine și lăcrămioare*.
- Apare la Iași a doua culegere de poezii populare.
- 1854 -Vasile Alecsandri eliberează țiganii robi moșteniți de la tatăl său.
- 1855 -Apare revista *România literară*.
- Apare la Paris culegerea de poezii populare românești tradusă de V. Alecsandri.
- 1856 -Face parte din comitetul Unirii de la Iași; scrie *Hora unirii*, publicată în *Steaua Dunării*.
- 1857 -Se pune în scenă *Cinel-Cinel*.
- Este ales deputat în Divanul ad-hoc din Moldova.
- 1858 -Ministru de extreme; figurează pe lista candidaților la domnie.
- 1859 -Al.I. Cuza este ales Domn; poetul pleacă într-o călătorie diplomatică cu scopul de a obține recunoașterea Unirii Țărilor Române sub un singur Domn.
- 1860 -Se retrage la Mircești; scrie: *Rusaliile în satul lui Cremine; Sandu Napoailă, ultraretrogradul; Clevetici, ultrademagogul*.
- 1862 -Scrie *Istoria misiilor mele diplomatice*.
- 1863 -Apare la Iași a doua ediție a volumului *Doine și lăcrămioare*, cuprinzând și *circul Mărgăritărele*.
- Domnitorul îl trimite într-o nouă misiune diplomatică.
- 1866 -Devine membru al Societății Academice Române.
- Apare ediția a doua a culegerii *Poezii populare ale românilor*.
- 1868 -Începe publicarea *Pastelurilor*.
- 1872 -Scrie *Răzbunarea lui Statu Palmă și Dumbrava roșie*.
- 1874 -Publică piesa *Boieri și ciocii*; scrie *Dan, căpitan de plai*.
- 1875 -Apar primele șapte volume ale ediției *Opere complete*.
- 1877 -Publică *Baltagul și Carpatul*, din ciclul *Ostașii noștri*.
- Scrie *Odă ostașilor români, Sergentul, Căpitanul Romano, Peneș Curcanul* etc.
- 1878 -Apare volumul *Ostașii noștri*; scrie *Epistolă generalului Florescu și Eroii de la plevna*;
- 1879 -Se pune în scenă *Despot Vodă*.
- 1880 -Apare ultimul volum din *Opere complete* cuprinzând ciclurile *Legende nouă și Ostașii noștri*.
- Scrie *Sânziana și Pepelea*.
- 1883 -Scrie *Fântâna Blanduziei*, piesa în versuri.
- 1884 -Scrie piesa *Ovidiu*.
- Are loc reprezentarea piesei *Fântâna Blanduziei*.
- 1885 -Are loc reprezentarea piesei *Ovidiu*.
- Ete numit Ministrul României la Paris.

1888 -Scrie poeziile *Plugul blăstemat, Fluierul, Unor critici*.

1890 -22-23 august- poetul moare la Mircești, unde este înmormântat.

Date biografice:

Vasile Alecsandri a fost un scriitor cu o bogată activitate literară și politică, care a participat la revoluția de la 1848 și a luptat pentru unirea principatelor române. Autor al "Doinelor și lăcrămioarelor", al "Mărgăritarelor" și "Pasteluri", numit de Eminescu în "Epigorii" – "rege al poeziei românești", a fost cu adevărat, suveran al acesteia, până la ivirea magnificului "Luceafăr".

Alecsandri a exprimat cu cea mai înaltă expresie artistică iubirea omenească și dorul de patrie, a descris ca nimeni altul înaintea sa, frumusețea proprie a pământului natal. El a încălzit ostașii cu raza poeziei, însuflețindu-i pe aceștia pe câmpul de luptă pentru independența țării. Mărturie stau poeziile "Peneș Curcanul", "Deșteptarea României", "Hora Unirii", "Odă ostașilor români", poezii care prin înaltul mesaj patriotic și civic au servit și servesc marile idealuri naționale de dreptate, libertate, independență și neatârnamare.

Deschizând farmecul limbii române în poezia populară, știind să picteze în cuvinte și să pună în mișcare, cu măiestrie de artist desavârșit, priveliștile, Alecsandri își încununează opera cu legende istorice (Dan, căpitan de plai) și fantastice (Legenda Ciocârliei) precum și cu Pasteluri.

Pastelurile "Concertul în luncă", "Gerul", "La gura sobei", "Iarna" și altele, sunt numai câteva din creațiile originale de tablouri din natură, prin care poetul descoperă priveliști grațioase. Astfel, ritualul sărutării de către soarele uscat "pe cereasca mândră scară" a florilor primăverii: /"Dediței și viorele, brebenei și toporași/Ce răzbat prin frunzi uscate și se-arată drăgălași"; senzația de fraged și delicat în lumea pudră cu mărunt mărgăritar", o veveriță mică ce saltă(...) pe "o creangă de stejar" etc. Evidențierea stihilor dezlănțuite ale naturii din anotimpul iarna: "aspru și sălbatic, gerul strânge neagra luncă în brațe", "cu jălire", face suflând pod de gheață între maluri etc; subliniază măiestria picturală ajunsă la perfecțiune.

În povestirea "Vasile Porojan" scriitorul își exprimă retrospectiv sentimentele de amicitie față de fostul rob Vasile Porojan, poveste în care profunzimea gândirii și sinceritatea expunerii îl cuceresc pe cititor. După ce sunt eliberați de pe moșia Mircești, robii se întorc după 6 luni, goi, bolnavi, morți de foame, înghețați de ger, căzând în genunchi pentru a fi primiți înapoi. Alecsandri meditează asupra fenomenului și face o analiză socială amplă, conchizând: "această reîntoarcere la scavia m-a făcut a cugeta mult asupra modului de a elibera popoarele ce sunt scalve din naștere și m-am convins că pe cât este de neomenec faptul de a-l lipsi pe om de libertate, pe atât de necumpătat e faptul de a libera deodată pe un sclav fără a-l pregăti la fericirea ce-l așteaptă și a-l feri de neajunsurile unei libertăți pripite".

Poezii de Vasile Alecsandri:

Bucovina
(Doină cultă)

Dulce Bucovină,
Veselă grădină
Cu pomi roditori

Dulce Bucovină
Vântul se înclină
Cu aripa lui

Și mândri feciori!
Cuib de păsărele
Albe, sprintenele,
Care'n ochii lor
Au foc răpitor.

Iarba câmpului,
Naște prim șoptire
Scumpa amintire
De-un trecut frumos,
Mare, glorios.

Tu ce ești o floare
Căzută din soare,
Cu trei alte flori,
Ale tale surori!
Ele către tine
Privesc cu suspiciune
Și tu le zâmbești
Cu zâmbiri cerești.

Fii în veci voioasă
Pe cât ești de frumoasă!
Fie traiul tău
După gândul meu!
Ah! Cine te vede
Chiar în rai se crede,
Cine-i trecător
Te plânge cu dor.

Conținutul și ideile Textului

Bucovina - Poetul își exprimă admirația pentru ținutul bogat și frumos al Bucovinei, pe care o compară cu o "veselă grădină", cu o "floare/ Căzută din soare" și despre a cărei frumusețe și măreție a trecutului vorbesc până și vântul și iarba. Singura tristețe a poetului este produsă de faptul că "trei alte flori"- celelalte trei ținuturi românești, surorile Bucovinei- sunt despărțite de aceasta, privind spre ele "cu suspiciune". Finalul poeziei aduce din nou în prim plan trăirile poetului, care-i dorește Bucovinei ca traiul să-i fie pe măsura gândurilor autorului, încununând exprimarea acestei stări afective.

Rima simplă, împerecheată ("...Bucovină/...grădină//...roditori/..feciori"..), epitetele și ele nepretențioase, alese din vocabularul obișnuit("zâmbiri cerești", "scumpa amintire", "trecut frumos" etc.), asemănătoare cu cele prezente în poeziile populare ne îndreptățesc să considerăm această poezie o doină scrisă după modelul unei doine populare.

Sfârșit de toamnă (literatură română)

Oaspeții caselor noastre, cocostârci și rândunele,
Părăsit-au a lor cuiburi și-au fugit de zile rele;
Cârdurile de cocoare, înșirându-se-n lung zbor,
Pribegit-au urmărite de al nostru jalnic dor.

Vesela verde câmpie acu-i tristă, veștejită;
Lunca, bătută de brumă, acum pare ruginită;
Frunzele-i cad, zbor în aer și de crengi se dezlipesc,
Ca frumoasele iluzii dintr-un suflet omenesc.

Din tus-patru părți a lumii se ridică 'nalt pe ceruri,
Ca balauri din poveste, nouri negri plini de geruri;
Soarele iubit s-ascunde, iar pe sub grozavii nori,
Trece un cârd de corbi iernatici prin văzduh croncănitori.

Ziua scade; iarna vine, vine pe crivăț călare!
Vântul şuieră prin hornuri răspândind înfiorare.
Boii rag, caii rânchează, câinii latră la un loc,
Omul, trist, cade pe gânduri și s-apropie de foc.

Conținutul și ideile textului:

Tabloul sfârșitului de toamnă este anunțat de plecarea "cârdului de cocoare" și de rândunele, despre care se vorbește la timpul trecut ("părăsit-au", "au fugit", "pribegit-au"). Din acest moment, sfârșitul de toamnă este gata instalat, drept care aspectele lui vizuale sunt descrise mai departe de către poet la timpul prezent. Acest lucru, alături de folosirea foarte frecventă a verbelor conferă poeziei de față un accentuat dinamism, astfel încât cititorul-ca și poetul-asistă neputincios la inevitabilele transformări care se produc: "frunzele cad, zbor în aer și de crengi se deslipesc, "soarele iubit se-ascunde", "ziua scade, iarna vine", "vântul şuieră" etc. Elementele adjectivale de descriere sunt destul de puține la număr, ele constituind doar mici completări vizuale ale tabloului: câmpia e veștejită, lunca "pare ruginită", norii sunt negrii. Tristețea poetului și, în general, a omului este o stare, și nu sentiment, o stare de moment creată de însuși tabloul la care el asistă și căreia de altfel poetul îi găsește, ironic, o rezolvare simplă: "...și se-apropie de foc".

Gerul

Gerul aspru și sălbatic strânge-n brațe-i cu jălire
Neagra luncă de pe vale care zace-n amortire;
El ca pe-o mireasă moartă o-ncunună despre zori
C-un văl alb de promoroacă și cu țurțuri lucitori.

Gerul vine de la munte, la fereastră se oprește,
Si, privind la focul vesel care-n sobe strălucește,
El depune flori de iarnă prin cristalul înghețat,
Crini și roze de zăpadă ce cu drag le-a sărutat.

Gerul face cu-o suflare pod de gheață între maluri,
Pune streșinilor casei o ghirlandă de cristaluri,
Iar pe fețe de copile înflorește trandafiri,
Să ne-aducă viu aminte de-ale verii înfloriri.

Gerul dă aripi de vultur cailor în spumegare
Ce se-ntrec pe câmpul luciu, scoțând aburi lungi pe nare.
O! tu gerule năprasnic, vin', îndeamnă calul meu
Să mă poarte ca săgeata unde el știe, și eu!

Expresii frumoase: "gerul aspru și sălbatic, neagra luncă, mireasmă moartă, văl alb, țurțuri lucitori, focul vesel, flori de iarnă, cristalul înghețat, pod de gheață, ghirlandă de cristaluri, verii înfloriri, aripi de vultur, câmpul luciu, aburi lungi pe mare, gerul năprasnic".

Versuri frumoase: "Gerul aspru și sălbatic strânge-n brațe-i cu jălire
Neagra luncă de pe vale care zace-n amortire;"

"Și privind la focul vesel care-n sobe strălucește,"
"Iar pe fețe de copile înflorește trandafiri,"

La gura sobei

1. Așezat la gura sobei noaptea pe când viscolește
Privesc focul, scump tovarăș, care vesel pâlpâiește
Și prin flacăra albastră vreascurilor de aluni
Văd trecând în zbor fantastic a poveștilor minuni.
2. Iată-o pasăre măiastră prinsă-n luptă c-un balaur;
Iată cerbi cu stele-n frunte carii trec pe punți de aur;
Iată cai de fug ca gândul; iată zmei înaripați
Care-ascund în mari palate mândre fete de-mpărați.
3. Iată pajuri năzdrăvane care vin din neagra lume,
Aducând pe lumea albă feți-frumoși cu falnic nume;
Iată-n lacul cel de lapte toate zânele din rai..
Nu departe stă Pepelea, tupilat în flori de mai.
4. Dar pe tine ce m-atrage, dar pe mine ce mă-ncântă
E Ileana Cosânzeana!.. În cosiță floarea-i cântă.
Până-n ziuă stau pe gânduri și la ea privesc uimit,
Că-mi aduce viu aminte de-o minune ce-am iubit!

Expresii frumoase: "focul scump tovarăș, flacăra albastră, poveștilor minuni, pasăre măiastră, pajuri năzdrăvane, viu aminte".

Versuri frumoase: "Iată cai de fug ca gândul; iată zmei înaripați
Care-ascund în mari palate mândre fete de-mpărați".